

**Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова**

**Кафедра акушерства та гінекології № 2**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Проректор закладу вищої освіти  
з науково-педагогічної та навчальної роботи  
професор ЗВО Оксана СЕРЕБРЕННІКОВА

« 29 » серпня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
навчальної дисципліни**

**«Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»**

підготовки другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 228 Педіатрія

факультет медичний факультет № 2

2022 рік

Робоча програма з дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації Магістр педіатрії, професійної кваліфікації Лікар.  
„26” серпня 2022 року - 46 с.

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., професор Булавенко О.В.

завуч кафедри, доц к.мед.н. Пролигіна І.В.

доц., к.мед.н. Кливак В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри акушерства та гінекології №2

Протокол від «26» серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри акушерства та гінекології №2, д.мед.н.

\_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (професор ЗВО Ольга БУЛАВЕНКО)

“26” серпня 2022 року

Схвалено методичною радою хірургічних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

“29” серпня 2022 року Голова \_\_\_\_\_ (професор ЗВО Олег КАНІКОВСЬКИЙ)  
(підпис)

**ВСТУП**

**Програма вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»** складена відповідно до ОПП «Педіатрія» (2022), другого (магістерського) рівня освіти,

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»,  
спеціальності 228 «Педіатрія»,  
освітньої програми «Педіатрія».

**Анотація навчальної дисципліни**

Програма дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Педіатрія», циклу професійної підготовки магістра педіатрії, розрахована на 7 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом VII-X семестрів на 4-5 роках навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку», вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності. Предметним напрямком програми є вивчення фізіологічних і патологічних процесів, які відбуваються в організмі жінки, що пов'язані з зачаттям, вагітністю, пологами і післяпологовим періодом та гінекологічними захворюваннями, програма орієнтована на отримання знань щодо фізіологічного та патологічного перебігу цих станів, формування практичних навичок та вмінь.

**Робоча програма складена на основі:**

освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності «Педіатрія» у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (Вінниця, 2022);

робочого навчального плану медичного факультету №2 спеціальності 228 «Педіатрія» на 2022-2023 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 228 «Педіатрія» (Вінниця, 2022);

рекомендацій МОН України до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни (Київ, 2018).

## 1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів, г) робота в симуляційному центрі.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі *результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач, їх трактуванні та оцінці їх результатів, контролю практичних навичок, розв'язання клінічно-орієнтовних задач, огляд хворого, клінічні розбори, складання алгоритмів клінічного обстеження та лікування при певній нозології, проведення диференційної діагностики на підставі визначених симптомів та синдромів у хворого, оцінку результатів інструментальних, лабораторних обстежень, функціональних проб.*

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі іспиту (X семестр) згідно навчального плану для спеціальності 228 «Педіатрія».

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є вивчення фізіологічних і патологічних процесів, які відбуваються в організмі жінки, що пов'язані з зачаттям, вагітністю, пологами і післяпологовим періодом, фізіології та патології жіночої репродуктивної системи, невідкладних станів в акушерстві та гінекології, планування сім'ї.

**Міждисциплінарні зв'язки:** вивчення дисципліни базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, фармакології й інтегрується з цими дисциплінами. Закладає основи для успішної професійної діяльності.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» є:** придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства, з консервативної та оперативної гінекології, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хворої, вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хворої, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати зміни та навички згідно освітньо-професійної програми (ОПП).

**2.2. Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» є:

- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.

- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології.

### **2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.**

Згідно з вимогами до другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Педіатрія» дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

#### **– Інтегральна (ІК):**

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

#### **– Загальні (ЗК):**

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

#### **– Спеціальні (фахові, предметні) (ФК):**

- ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп.
- ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги.

ФК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

ФК 12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів ІРК у формі «Матриці компетентностей».

### Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<b>Інтегральна компетентність</b>					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.					
<b>Загальні компетентності</b>					
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу та синтезу	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати способи подальшого сучасного навчання	Вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців і нефаківців	Відповідати з прийняття рішень у складних умовах.

ЗК 4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ЗК 5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності для прийняття обґрунтованих рішень	Вміти приймати та застосовувати знання для прийняття обґрунтованих рішень	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в прийнятті обґрунтованих рішень	Нести відповідальність за професійний розвиток та прийняття обґрунтованих рішень
ЗК 7.	Здатність працювати в команді	Знати тактики та стратегії роботи у команді, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички роботи у команді	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ЗК 8.	Навички міжособистісної взаємодії	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення міжособистісної взаємодії	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ЗК 9.	Здатність спілкуватися	Мати досконалі	Вміти застосовувати	Використовувати при фаховому і	Нести відповідальність за віль-

	державною мовою як усно, так і письмово	знання рідної мови	знання рідної мови, як усно так і письмово	діловому спілкуванні та при підготовці документів рідну мову	не володіння рідною мовою, за розвиток професійних знань
ЗК 10	Здатність спілкуватись іноземною мовою	Мати базові знання іноземної мови	Вміти спілкуватись іноземною мовою	Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за знання іноземної мови та розвиток професійних знань
ЗК 11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та вмінь
ЗК 12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадську позицію та діяльність
ЗК 15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Знати основи культури професійного мовлення та етикет ділового спілкування	Володіти культурою діалогу, дотримуватися етикету спілкування	Використовувати стратегії спілкування на основі етичних міркувань	Нести відповідальність за вибір і тактику способу комунікації
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b>					



ФК 1.	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізичального обстеження пацієнта. Знати методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плода. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики, провести фізичальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини. Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини).	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнткою. Вносити інформацію про стан здоров'я жінки до відповідної медичної документації.	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я жінки та за прийняття відповідних заходів.
ФК 2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Мати спеціалізовані знання про фізіологічні і патологічні процеси, які відбуваються в організмі жінки, знати стандартні методики проведення інструментальних та лабораторних досліджень	Вміти аналізувати результати інструментальних та лабораторних досліджень та на їх підставі оцінювати інформацію щодо діагнозу	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати інструментальних та лабораторних досліджень	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів інструментальних та лабораторних досліджень
ФК 3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; стандартні методи обстеження; алгоритми діагнос-	Вміти проводити фізичальне обстеження хворого; вміти приймати обґрунтоване рі-	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо

		тики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів; методи лабораторного та інструментального обстеження; знання щодо оцінки стану людини.	шеньня щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз захворювання; призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворого шляхом застосування стандартних методик	стаціонарного хворого тощо)	правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схем лікування захворювань	Вміти визначати принципи та характер лікування захворювання	Формувати та донести до пацієнта та фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про анатомію та фізіологію організму жінки, її органи та системи; стандартні методи обстеження; алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх, клінічних, остаточних, супутніх діагнозів та	Вміти проводити обстеження жінки; вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, розпізнати невід-	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки стану жінки, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану жінки; заповнити відповідні медичні документи.	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності, ефективності та своєчасності встановленого попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозу та невідкладного стану

		невідкладних станів; методи лабораторного та інструментального обстеження; знання щодо оцінки стану жінки; стандартні методики обстеження в умовах нестачі інформації	кладний стан; призначити лабораторне та інструментальне обстеження пацієнтки шляхом застосування стандартних методик.		
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги. Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини, дитини; принципи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти визначити невідкладні стани; принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, дитини.	Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання.	Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеня його важкості та тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК 9.	Навички надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, дитини, її органи та системи; алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
ФК 11.	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів ви-	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій

		конання медич- них маніпуля- цій		проведення ме- дичних маніпу- ляцій	
ФК 12.	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування	Мати спеціалізовані знання про будову тіла жінки, її органи та системи; періоди фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; методи обстеження вагітної, породіллі в пологах; оцінку стану плода під час вагітності та в пологах; клінічний перебіг та ведення фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; етапи післяпологового періоду та особливості його ведення. Мати спеціалізовані знання з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування для окремих категорій населення	Вміти визначати стан вагітної, породіллі, провести діагностичні та тактичні заходи у кожному періоді вагітності та пологів; провести обстеження вагітної та породіллі; оцінити стан плода під час вагітності та пологів; провести пельвіометрію; визначити термін вагітності та передбачуваний термін пологів; визначити топографію плода в матці; провести післяпологовий період. Вміти провести оцінку пацієнтів та необхідне обстеження з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування; демон-	Обґрунтовано формулювати та довести до вагітної, породіллі, родичів та фахівців рекомендації для найбільш ефективного проходження вагітності, пологів; надавати необхідну інформацію про зміни в організмі жінки під час вагітності, в післяпологовому періоді. Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнтів рекомендації з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування	Нести відповідальність за вибір тактики ведення вагітності, пологів, за результати обстежень вагітної, породіллі та плода; за проведення фізіологічної вагітності та післяпологового періоду. Нести відповідальність за результати обстежень з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування

			струвати вміння про- ведення кон- сультування з питань планування сім'ї		
ФК 16.	Здатність до ведення медичної документації	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи су- часні комп'ютерні інформаційні технології.	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від типу нормативної медичної документації Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела документації та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки.	Нести відповідальність за повноту висновків та якість аналізу інформації, отриманої з нормативної медичної документації

### Результати навчання:

**Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:**

ПРН 1. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти здобувати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

ПРН 2. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.

ПРН 3. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин)

- життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.
- ПРН 5. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
- ПРН 6. Мати достатні знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово. вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
- ПРН 7. Знати основи інформаційних і комунікаційних технологій та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 8. Знати свої професійні обов'язки, вміти визначити мету та завдання при їх виконанні, нести відповідальність за якісне виконання поставлених завдань.
- ПРН 9. Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати достатній рівень правової культури необхідний для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.
- ПРН 11. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження на підставі знання про людину, її органи та системи, в умовах закладу охорони здоров'я або за його межами. Оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини відповідно віку, якості догляду, вигодовування немозлят.
- ПРН 12. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи вікові особливості дитини на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4: 11, 31, 32, 51, 52, 54, 58, 63).
- ПРН 13. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1: 1, 9, 11, 21, 28, 37, 48, 72) шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2: 228-259). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4: 11, 31, 32, 51, 52, 54, 58, 63) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2: 228-259) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого. Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2: 228-259) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу.
- ПРН 16. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2: 228-259) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 17. Встановити діагноз невідкладного стану (за списком 3: 12, 35) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 12, 35) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 19. Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 12, 35) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 10, 12, 16, 17, 19, 21, 21, 23, 24, 25) на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 22. Оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі в умовах закладу охорони здоров'я на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури. В умовах лікувальної установи на підставі анамнестичних даних, загального огляду та гінекологічного обстеження жінки, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури: проводити оцінку пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції; визначати план обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції; проводити консультування з питань планування сім'ї; проводити підбір сучасного методу контрацепції для різних категорій населення.

ПРН 26. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості неспрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

### **Результати навчання для дисципліни:**

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

#### **Знати:**

- методику збирання анамнезу, огляду вагітної або гінекологічної хворої;
- планування обстеження вагітної або гінекологічної хворої;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- проведення диференціальної діагностики найбільш поширених ускладнень вагітності та гінекологічної патології;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- тактику ведення вагітної, розродження або ведення гінекологічної хворої;
- тактику надання екстреної медичної допомоги;

— правила ведення медичної документації.

#### **Вміти:**

збирати анамнез, планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду; ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду; інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів; ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої; визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи; визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї; виконувати необхідні медичні маніпуляції; планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології; вести медичну документацію.

### **3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни**

Програма вивчення дисципліни структурована на 2 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин, 7,0 кредитів ЄКТС.

Модуль 1: 90 годин, 3,0 кредити

Модуль 2: 120 годин, 4,0 кредитів

#### **Опис навчального плану з дисципліни**

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
210 годин / 7,0 кредитів	18	80	112			
Модуль 1 «Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї» Змістових модулів 4	90 годин / 3,0 кредити	8	36	46	4-й	ПК-залік (VII семестр) ПК-залік (VIII семестр)
Модуль 2 «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» Змістових модулів 2	120 годин / 4,0 кредити	10	44	66	5-й	ПК-залік (IX семестр) ПК-іспит (X семестр)



**Примітка:** 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин. Аудиторне навантаження – 47%, СРС – 53%.

Модуль 1: Аудиторне навантаження – 49%, СРС – 51%.

Модуль 2: Аудиторне навантаження – 45%, СРС – 55%.

### **Модуль 1: Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.**

#### **Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статеві системи.**

Тема 1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів в різні вікові періоди. Основні методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань

Тема 2. Клінічна анатомія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Нормальний менструальний цикл

Тема 3. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Порушення функцій репродуктивної системи. Аномальні маткові кровотечі. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Аменорея. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини яєчників (кісти та кістоми).

#### **Змістовий модуль 2. Основи онкогінекології.**

Тема 4. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини матки. Ендоетріоз. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів.

Тема 5. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання. Запальні захворювання жіночих статевих органів неспецифічної етіології. Поняття про мікробіоценоз піхви.

#### **Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.**

Тема 6. Захворювання жіночих статевих органів, що передаються статевим шляхом. Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби.

Тема 7. «Гострий живіт» в гінекології. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Неплідний шлюб. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Методи діагностики. Сучасні принципи і методи лікування

#### **Змістовий модуль 4. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.**

Тема 8. Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції.

### **Модуль 2: Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.**

#### **Змістовий модуль 5. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.**

Тема 1. Анатомія жіночих статевих органів. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Скринінг I та II триместру вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода.

Тема 2. Фізіологія I та II періодів пологів. Біомеханізм пологів. Фізіологія III періоду пологів. Клінічний перебіг пологів, знеболення пологів. Психотерапія та психопрофілактика в пологах.

Тема 3. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність.

**Змістовий модуль 6. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.**

Тема 4. Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Методи діагностики стану плода. Дистрес плода. Асфіксія новонароджених. Етапи реанімації новонародженого. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів.

Тема 5. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.

Тема 6. Невиношування вагітності в ранні терміни. Передчасні пологи. Переношена вагітність.

Тема 7. Вузький таз. Аномалії передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії скоротливої діяльності матки. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності.

Тема 8. Акушерські кровотечі у пологах та післяпологовому періоді. Геморагічний шок. Синдром дисемінованого внутрішньо-судинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві

Тема 9. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання. I та II етапи. Акушерський перитоніт.

Тема 10. Післяпологові септичні захворювання. III та IV етап.

## 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	денна форма		
		лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5
<b>Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.</b>				
<i>Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статевий системи.</i>				
Тема 1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів в різні вікові періоди. Основні методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань	9		4	5
Тема 2. Клінічна анатомія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Нормальний менструальний цикл	11	2	4	5
Тема 3. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Порушення функцій репродуктивної системи. Аномальні маткові кровотечі. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Аменорея. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини яєчників (кісти та кістоми).	11	2	4	5
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>31</b>	<b>4</b>	<b>12</b>	<b>15</b>
<i>Змістовий модуль 2. Основи онкогінекології.</i>				
Тема 4. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини матки. Ендоетріоз.	11	2	4	5

Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів.				
Тема 5. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання. Запальні захворювання жіночих статевих органів неспецифічної етіології. Поняття про мікробіоценоз піхви.	9		4	5
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>20</b>	<b>2</b>	<b>8</b>	<b>10</b>
<i>Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги</i>				
Тема 6. Захворювання жіночих статевих органів, що передаються статевим шляхом. Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби	10		4	6
Тема 7. «Гострий живіт» в гінекології. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Неплідний шлюб. Причини жіночої та чоловічої неплодності. Методи діагностики. Сучасні принципи і методи лікування	11	2	4	5
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>21</b>	<b>2</b>	<b>8</b>	<b>11</b>
<i>Змістовий модуль 4. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.</i>				
Тема 8. Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції. Захист учбової історії хвороби	9		4	5
<b>Разом за змістовим модулем 4</b>	<b>9</b>		<b>4</b>	<b>5</b>
Прийом практичних навичок. Тестовий контроль. Підсумковий контроль. Диференційований залік	9		4	5
<b>Усього годин за Модуль 1</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>36</b>	<b>46</b>
<i>Аудиторне навантаження - 49%, СРС - 51%</i>				

**Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.**

*Змістовий модуль 5. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду*

Тема 1. Анатомія жіночих статевих органів. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Скринінг I та II триместру вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода.	12	2	4	6
Тема 2. Фізіологія I та II періодів пологів. Біомеханізм пологів. Фізіологія III періоду пологів. Клінічний перебіг пологів, знеболення пологів. Психотерапія та психопрофілактика в пологах.	12	2	4	6
Тема 3. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність.	10		4	6
<b>Разом за змістовим модулем 5</b>	<b>34</b>	<b>4</b>	<b>12</b>	<b>18</b>

*Змістовий модуль 6. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.*

Тема 4. Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Методи діагностики стану плода. Дистрес плода. Асфіксія новонароджених. Етапи реанімації новонародженого. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів.	10		4	6
Тема 5. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія.	12	2	4	6
Тема 6. Невиношування вагітності в ранні терміни. Передчасні пологи. Переношена вагітність.	10		4	6

Тема 7. Вузький таз. Аномалії передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії скоротливої діяльності матки. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності.	10		4	6
Тема 8. Акушерські кровотечі у пологах та післяпологовому періоді. Геморагічний шок. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві	12	2	4	6
Тема 9. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання. I та II етапи. Акушерський перитоніт.	12	2	4	6
Тема 10. Післяпологові септичні захворювання. III та IV етап. Захист учбової історії пологів.	10		4	6
<b>Разом за змістовим модулем 6</b>	<b>76</b>	<b>6</b>	<b>28</b>	<b>42</b>
Тестовий контроль. Прийом практичних навичок.	10		4	6
<b>Усього годин Модуль 2</b>	<b>120</b>	<b>10</b>	<b>44</b>	<b>66</b>
<i>Аудиторне навантаження - 45%, CPC - 55%</i>				
<b>Разом за дисципліну</b>	<b>210</b>	<b>18</b>	<b>80</b>	<b>112</b>
<i>Аудиторне навантаження - 47%, CPC - 53%</i>				

### 5. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. І планування сім'ї.		
1.	Клінічна анатомія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокрина регуляція функції статевих органів.	2

2.	Порушення функцій репродуктивної системи. Аномальні маткові кровотечі. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Аменорея.	2
3.	Доброякісні пухлини органів жіночої статеві системи. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів.	2
4.	«Гострий живіт» в гінекології.	2
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду		
5.	Фізіологія вагітності. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Методи обстеження вагітної. Скринінг I та II триместру вагітності.	2
6.	Фізіологія пологів. Причини початку пологів, провісники пологів. Пологові сили. Клінічний перебіг пологів, знеболення пологів. Психотерапія та психопрофілактика в пологах. Знеболення пологів.	2
7.	Гестози вагітних. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія.	2
8.	Акушерські кровотечі під час вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	2
9.	Післяпологові септичні захворювання. Акушерський геритоніт.	2
	<b>Разом</b>	<b>18</b>

#### 6. Теми практичних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї		
1.	Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів в різні вікові періоди. Основні методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань (симуляційний центр)	4

2.	Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Нормальний менструальний цикл. Класифікація порушень функції репродуктивної системи. Аменорея. Аномальні маткові кровотечі.	4
3.	Нейроендокринні синдроми в гінекології. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини яєчників (кісти та кістоми).	4
4.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Доброякісні пухлини матки. Ендоетріоз. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів.	4
5.	Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання. Запальні захворювання жіночих статевих органів неспецифічної етіології. Поняття про мікробіоценоз піхви.	4
6.	Захворювання жіночих статевих органів, що передаються статевим шляхом. Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби.	4
7.	«Гострий живіт» в гінекології. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Неплідний шлюб. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Методи діагностики. Сучасні принципи і методи лікування.	4
8.	Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції. Захист учбової історії хвороби.	4
9.	Прийом практичних навичок. Тестовий контроль. Проміжний підсумковий контроль.	4
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду		
1.	Анатомія жіночих статевих органів. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода.	4
2.	Фізіологія I та II періодів пологів. Біомеханізм пологів (симул. центр). Фізіологія III періоду пологів, знеболювання пологів.	4



3.	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність.	4
4.	Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Методи діагностики стану плода. Дистрес плода. Асфіксія новонароджених. Етапи реанімації новонародженого. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів.	4
5.	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Гіпертензивні розлади при вагітності. Пreeклямпсія. Еклямпсія. (симул. центр).	4
6.	Невиношування вагітності в ранні терміни. Передчасні пологи. Переношена вагітність.	4
7.	Вузький таз. Аномалії передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії скоротливої діяльності матки. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності.	4
8.	Акушерські кровотечі у пологах та післяпологовому періоді. Синдром дисемінованого внутрішньо-судинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві (сим.центр).	4
9.	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання. I та II етапи.	4
10.	Післяпологові септичні захворювання. III та IV етап. Захист учбової історії пологів.	4
11.	Тестовий контроль. Прийом практичних навичок.	4
	<b>Разом</b>	<b>80</b>

### 7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

### 8. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї		

1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	35
2.	Підготовка учбової історії хвороби.	6
3.	Підготовка до проміжного підсумкового контролю	5
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду		
1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	54
2.	Підготовка учбової історії хвороби.	6
3.	Підготовка до підсумкового контролю	6
	<b>Всього</b>	<b>112</b>

### 9. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей до участі у засіданнях СІП, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, підготовка та участь у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади з дисципліни, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і т.д.

Основні напрямки (теми) для науково-дослідницької роботи здобувача освіти:

1. Порівняння різних методів консервативного та оперативного лікування у жінок з різними гінекологічними захворюваннями.
2. Прогнозування та профілактика акушерської патології.
3. Віддалені наслідки оперативних втручань на жіночих статевих органах при різноманітних гінекологічних позологіях.
4. Порівняння різних методів діагностики гінекологічної патології та їх ефективності.
5. Дослідження впливу різних факторів на виникнення та наслідки гінекологічних захворювань.

### 10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття, курація хворої, підготовка та захист історії хвороби, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

Перелік основних завдань для самостійної роботи:

1. Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.
2. Удосконалення навичок фізикального обстеження гінекологічного пацієнта та вагітної жінки.

3. Опанування навичками трактування лабораторних даних: гемограм, коагулограм, результатів біохімічного дослідження крові, показників імунологічного дослідження крові, гормональних досліджень.
4. Опанування навичками трактування інструментальних даних: рентгенологічні дослідження, сонографічні дослідження.
5. Опанування навичками інтерпретації результатів скринінгового обстеження вагітної жінки.
6. Опанування навичками оцінки стану плоду щодо затримки його внутріутробного розвитку згідно з центильними таблицями.
7. Доповідь історії хвороби на практичному занятті.
8. Участь у проведенні клінічних розборів тематичних пацієнтів.
9. Моделювання клінічних тематичних ситуацій.
10. Підготовка презентацій для інформативних повідомлень з актуальних питань дисципліни на практичних заняттях.

### 11. **Форми та методи навчання**

**Форма навчання:** очна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

**Традиційні методи навчання:** словесні; наочні; практичні.

**Словесні:** Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

**Наочні:** демонстрація практичних навичок, муляжів, симуляторів, тренажерів, напівгібридних пацієнтів, результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження, наявність медикаментозних засобів та інструментарію.

**Практичні методи:** 1) заповнення супровідної документації; 2) організація робочого місця; 3) збір даних про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, 4) проведення фізикального обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження та лікування, 5) демонстрація комунікативних навичок, 6) виконання сестринських та лікарських маніпуляцій, 7) робота в команді, 8) демонстрація практичних навичок, 9) визначення тактики лікування.

**Методи контролю як методи навчання:** контроль з боку викладача, самоконтроль, взаємоконтроль, самокорекція, взаємокорекція.

### 12. **Методи контролю та критерії оцінювання**

*Поточний контроль* здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів індивідуального усного або письмового опитування, розв'язання клінічних ситуаційних задач (трактування та оцінка результатів лабораторно-інструментальних

досліджень), контролю практичних навичок при проведенні обстеження пацієнта (відпрацювання алгоритмів надання невідкладної допомоги), тестових завдань з вибором правильних відповідей. Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

*Проміжний контроль – залік* – зараховують в кінці навчального семестру, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни ( Модуль 1 «Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї») по завершенню VII, VIII семестру, Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» по завершенню IX семестру, в повному обсязі та немає академічної заборгованості. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр;

*Підсумковий контроль* засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту після X семестру у період семестрової сесії на підставі результатів практичної підготовки (демонстрування умінь студента біля ліжка гінекологічного пацієнта або моделювання клінічних ситуацій) та усного/письмового опитування (оцінка ситуаційних задач, задач з невідкладних станів, інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження).

### **Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю**

#### **Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю**

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

#### **Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю**

Оцінка **«Відмінно»** виставляється студенту, який, знає хід та послідовність фізикального обстеження вагітної жінки або гінекологічної пацієнтки, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків оформляє протокол обстеження пацієнта.

Оцінка **«Добре»** виставляється студенту, який допускає неточності при проведенні фізикального обстеження вагітної жінки або гінекологічної пацієнтки, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, оформляє протокол обстеження пацієнта.

Оцінка **«Задовільно»** виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при проведенні фізикального обстеження вагітної жінки або гінекологічної пацієнтки, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень, неохайно оформляє протокол обстеження пацієнта.

Оцінка **«Незадовільно»** виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при проведенні фізикального обстеження вагітної жінки або гінекологічної пацієнтки, порушує порядок виконання практичної роботи, не реєструє хід роботи в протоколі обстеження пацієнта.

#### **Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю**

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

#### **Оцінювання ситуаційних задач, в т.ч. біля ліжка гінекологічного пацієнта**

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який правильно і без необґрунтованої затримки вирішує задачу, дає правильні відповіді на всі наявні в ній питання, дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який загалом правильно вирішує задачу, проте допускає неточності, затримки; здатний самостійно виправити допущені помилки; дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який вирішує задачу з тривалою затримкою, з помилками, або виконує лише один вид завдання (діагностику чи лікування), не може обґрунтувати відповідь.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може вирішити завдання, не розуміє її суті, допускає грубі порушення деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтом.

### **Оцінювання самостійної роботи студента**

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

### **Оцінювання проміжного контролю (залік)**

Проміжний контроль зараховують, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття та відвідав лекційний курс. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

### **Оцінювання індивідуальної роботи студента**

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на студентському науковому гуртку, конференції, участі у конкурсі студентських наукових робіт, олімпіади з дисципліни (критерії нарахування балів наведені в п. 14).

### **Оцінювання практичних навиків під час підсумкового контролю (іспит)**

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який володіє методикою послідовного фізикального обстеження пацієнта, робить чітке заключення по результатам додаткових обстежень, демонструє знанням щодо референтних значень лабораторних показників, інтерпретує результати інструментальних обстежень.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при зборі скарг, анамнезу захворювання, життя, методології виконання фізикального обстеження, встановленні попереднього діагнозу, складанні плану обстеження та лікування, інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних обстежень, але здатний самостійно виявити допущені помилки.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні практичних навиків щодо збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження, не володіє знаннями щодо послідовності практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень, допускає помилки при складанні плану обстеження та лікування.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні практичних навиків, порушує порядок виконання, не знає референтні значення показників, не вміє трактувати результати інструментальних обстежень, не володіє принципами обстеження та лікування.

### **Оцінювання усної/письмової відповіді під час підсумкового контролю (іспит)**

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання. Під час відповіді демонструє здатність аналізувати теоретичний матеріал, робить ґрунтовні висновки щодо значення теоретичного матеріалу для практичної медицини, надає чіткі правильні відповіді на додаткові нестандартні питання, може пояснити, як практично здійснюється

лабораторна діагностика та профілактика певного захворювання, знає принципи його лікування та діагностики.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання, але допускає незначні неточності, які швидко виправляє при відповіді на уточнюючі запитання екзаменатора. Під час відповіді на питання по предмету може пояснити, як здійснюється лабораторна діагностика та профілактика певного захворювання, знає принципи його лікування.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який при відповіді на питання демонструє знання базових понять та визначень, допускає значні неточності або має труднощі при відповіді на питання, не може розкрити в достатньому обсязі принципів діагностики, профілактики та лікування гінекологічних захворювань, допускає неточності при відповіді на конкретизуючі питання екзаменатора.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не знає відповідей на питання екзаменатора, допускає грубі помилки при відповіді, не може пояснити базові поняття та визначення, не знає принципів діагностики, профілактики та лікування гінекологічних захворювань, не знає відповіді на додаткові уточнюючі запитання екзаменатора.

### **Перелік питань до проміжного підсумкового контролю**

#### **Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї**

##### **I. Перелік практичних навичок**

1. Збирати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортаючої системи крові та ін.).
2. Виконувати гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне).
3. Взяття матеріалу з піхви, цервікального каналу та уретри для дослідження.
4. Оцінювати: результати мікроскопії урогенітального мазка, онкоцитологічного дослідження, кольпоскопії; результати бактеріологічного та інших методів виявлення збудників запальних захворювань жіночих статевих органів; результати ультразвукового дослідження; результати функціональних тестів.
5. Складати план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
6. Розробляти алгоритм діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі».
7. Проводити обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
8. Проводити консультивання з питань планування сім'ї та вміти підібрати сучасний метод контрацепції.
9. Скласти план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Вседення післяопераційного періоду.

##### **II. Перелік теоретичних питань**

1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів.
2. Спеціальний гінекологічний анамнез.
3. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих.

4. Основні спеціальні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою вагінального дзеркала, бімануальне обстеження.
5. Додаткові спеціальні методи обстеження в гінекології.
6. Методи функціональної діагностики стану яєчників.
7. Лабораторні методи дослідження в гінекології: мікроскопія урогенітальних виділень, онкоцитологія, бактеріологічні дослідження, ПЛР, ІФА, патоморфологічні дослідження.
8. Інструментальні методи обстеження в гінекології: зондування порожнини матки, вишкрібання стінок порожнини матки та цервікального каналу, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння.
9. Ендоскопічні методи дослідження в гінекології: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія.
10. Променеві методи дослідження в гінекології: МРТ, КТ, МСІ<sup>1</sup>.
11. Ультразвукові методи дослідження в гінекології: трансвагінальне та трансабдомінальне УЗ дослідження
12. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.
13. Класифікація розладів функцій органів репродуктивної системи (менструальної функції).
14. Аменорея: класифікація, діагностика, тактика лікаря загальної практики при аменореї.
15. Дисфункціональні маткові кровотечі: класифікація
16. Ювенільні маткові кровотечі, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
17. Дисфункціональні кровотечі репродуктивного періоду, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
18. Дисфункціональні кровотечі періменопаузального періоду: етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
19. Дисменорея: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
20. Нейроендокринні синдроми в гінекології: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперпролактинемія, гіперандрогенія. Клініка, сучасні методи діагностики, та принципи лікування.
21. Поняття кісти і пухлини яєчника.
22. Кіста бартолінієвої залози: клініка, діагностика, ускладнення, лікування.
23. Пухлиноподібні утворення яєчників: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики.
24. Доброякісні пухлини яєчників (епітеліальні, пухлини строми статевих органів, ліпідно-клітинні, герміногенні пухлини) - клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики.
25. Доброякісні пухлини матки: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, показання до хірургічного лікування, тактика лікаря загальної практики.
26. Ендометріоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування, тактика лікаря загальної практики, методи реабілітації репродуктивної функції.
27. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.



28. Фонові та передракові захворювання шийки матки: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
29. Гіперпластичні процеси ендометрію: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, методи лікування, тактика лікаря загальної практики
30. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.
31. Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів (рак вульви), піхви: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
32. Рак шийки матки: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
33. Рак ендометрію: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
34. Саркома матки: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
35. Рак яєчників: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
36. Рак маткової труби: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
37. Трофобластичні захворювання: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
38. Поняття мікробіоцинозу піхви.
39. Бактеріальний вагіноз: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
40. Запальні захворювання жіночих статевих органів: класифікація, етіологія, патогенез. Особливості перебігу в різні вікові періоди.
41. Запалення зовнішніх статевих органів та піхви (бульвіт, бартолініт, вагініт): клініка, діагностика, лікування.
42. Запалення внутрішніх статевих органів (ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт): клініка, діагностика, лікування, тактика лікаря загальної практики.
43. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною, тактика лікаря загальної практики.
44. Показання до хірургічного лікування запальних захворювань жіночих статевих органів.
45. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, уреамікоплазмоз, хламідіоз, вірусні ураження) тактика лікаря загальної практики при виявленні захворювань, що передаються статевим шляхом.
46. Генітальний кандидоз: клініка, діагностика, лікування.
47. Генітальний герпес: клініка, діагностика, лікування.
48. Трихомоноз: клініка, діагностика, лікування.
49. Уреаплазмоз: клініка, діагностика, лікування.
50. Хламідіоз: клініка, діагностика, лікування.
51. Гонорея: клініка, діагностика, лікування.
52. Реабілітація жінок, які перенесли запальні захворювання жіночих статевих органів.
53. «Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
54. Апоплексія яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.

55. Розрив капсули пухлини яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
56. Перекрут ніжки пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
57. Розрив гнійної тубооваріальної пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
58. Порушення живлення міоматозного вузла: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
59. Травматичні пошкодження статевих органів: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
60. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих, анестезія під час гінекологічних операцій.
61. Реабілітація після гінекологічних втручань.
62. Причини жіночої і чоловічої неплідності. Форми жіночого непліддя.
63. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
64. Принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, сучасні репродуктивні технології).
65. Консультування з питань планування сім'ї: напрямки, переваги, процес консультування.
66. Загальна інформація про методи контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція.
67. Методи розпізнавання фертильності, оцінка пацієнтки.
68. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.
69. Планування сім'ї для людей, що живуть з ВІЛ.

## **Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.**

### **І. Перелік практичних навичок**

1. Зібрати та оцінити анамнез стосовно загальних та специфічних функцій жіночого організму.
2. Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітної (прийоми Леопольда, аускультация серцебиття плода, пельвіометрія).
3. Встановити термін вагітності, передбачуваний термін пологів та масу плода.
4. Провести внутрішнє акушерське обстеження, вимірювання діагональної кон'югати (на фантомі).
5. Оцінити результати дослідження стану плода і плаценти (КТГ, УЗД, БПП, доплерометрія судин пуповини) та визначити тактику ведення вагітності в залежності від отриманих результатів.
6. Виявляти ранні ознаки гестозів, використовувати прості скринінгові методи для діагностики гестозів, проводити оцінку результатів лабораторного обстеження, визначати тактику ведення при гестозах, надавати невідкладну допомогу при нападі еклампсії.

7. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах (на симуляторі або на фантомі). Ведення післяпологового періоду.
8. Оцінити стан новонародженого за шкалою Апгар, провести первинний туалет новонародженого.
9. Визначити діагностичні критерії вузького тазу (проводити пельвіометрію). Встановлювати діагноз клінічно вузького тазу (на фантомі).
10. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
11. Оцінити об'єм крововтрати. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
12. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при геморагічному шоці.
13. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при септичному шоці.

## **II. Перелік теоретичних питань**

1. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода та профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
4. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
5. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання.
6. Медико-генетичне консультування.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
8. Кровозабезпечуюча і лімфатична системи жіночих статевих органів.
9. Фізіологія жіночих статевих органів.
10. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Ознаки доношеності та зрілості плода.
13. Будова статевих клітин. Капацитація. Запліднення і розвиток плідного яйця. Імплантація.
14. Плацента, її будова і функції.
15. Критичні періоди розвитку ембріона і плода.
16. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
17. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.
18. Гігієна і харчування вагітної.
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних.
20. Топографія плода в матці.
21. Встановлення ранніх та пізніх термінів вагітності.
22. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
23. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма.
24. Психопрофілактична підготовка до пологів.
25. Передвісники пологів: прелімінарний період.
26. Визначення ступеню зрілості шийки матки. Шкала Бішопа.

27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.
29. Періоди пологів. Тривалість їх у першо- та повторнонароджуючих.
30. Період розкриття шийки матки в пологах. Клініка, ведення. Партограма.
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення.
32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідового періоду (активне ведення, очікувальна тактика ведення).
33. Консервативні способи виділення посліду.
34. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
35. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар.
36. Первинний туалет новонародженого. Дотримання теплового ланцюжка.
37. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.
38. Клініка та ведення післяпологового періоду.
39. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
40. Концепція грудного вигодовування.
41. Післяпологова контрацепція. Метод лактаційної аменореї.
42. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.
43. Догляд за новонародженим.
44. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
45. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласти-, ембріо- та фетопатії. Діагностика вад розвитку плода в різні періоди вагітності.
46. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Міхурцевий занесок.
47. Багатотоводдя та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
48. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль медико-генетичної консультації в їх діагностиці.
49. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика.
50. Особливості перебігу і ведення багатоплідної вагітності. Профілактика ускладнень.
51. Плацентарна дисфункція: класифікація, діагностика, лікування.
52. Дистрес плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
53. Затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
54. Методи діагностики стану плода: неінвазивні – УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні – амніоцентез, кордоцентез.
55. Цитогенетичні та біохімічні дослідження у різні терміни вагітності.
56. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольована цитарна несумісність та ін.).
57. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
58. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.

59. Профілактика і моноконфліктної вагітності.
60. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
61. Гіпертензивні розлади під час вагітності, класифікація.
62. Прееклампсія, патогенез: класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика ведення, профілактика.
63. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.
64. Рідкісні форми гестозів.
65. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
66. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика.
67. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, лікування).
68. Профілактика невиношування вагітності.
69. Передчасні пологи: тактика, ведення і профілактика.
70. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу.
71. Класифікація анатомічно вузького тазу за формою та ступенем звуження. Діагностика.
72. Особливості перебігу та ведення пологів при вузьких тазах.
73. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.
74. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення.
75. Діагностика та особливості ведення вагітності при тазових передлежаннях.
76. Неправильні положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
77. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
78. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
79. Пологи при неправильних положеннях та тазових передлежаннях.
80. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях.
81. Ручна допомога при тазових передлежаннях.
82. Пологи при багатоплідній вагітності.
83. Аномалії пологової діяльності. Класифікація. Фактори ризику.
84. Патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
85. Слабкість пологової діяльності. Клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабкості пологової діяльності.
86. Дискоординована пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
87. Надмірна пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
88. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.
89. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.
90. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
91. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
92. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика. Матка Кювелера.
93. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому періоді.

94. Маткова кровотеча в ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча.
95. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).
96. Геморагічний шок. Термінальні стани в акушерстві.
97. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.
98. Інтенсивна терапія та реанімація при кровотечах в акушерстві.
99. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
100. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
101. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, амніотомія).
102. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Показання, умови, протипоказання.
103. Оперативні втручання у послідовому та післяпологовому періоді.
104. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
105. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
106. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Перев'язка маткових та яєчникових судин. Надпівкова ампутація матки. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій: показання.
107. Травматичні пошкодження вульви, піхви і промежини.
108. Розриви шийки матки в пологах.
109. Розриви матки при вагітності і в пологах: класифікація, механізми виникнення.
110. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся.
111. Особливості розривів матки по рубцю: діагностика, лікування, профілактика.
112. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.
113. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
114. Післяпологові нориці: етіологія, лікування, профілактика.
115. Основні клінічні форми післяпологових септичних захворювань. Класифікація, етіологія, патогенез.
116. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування після-пологового метроендометриту, метрофлебиту, маститу.
117. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового перитоніту, перитоніту після кесарева розтину.
118. Акушерський сепсис. Класифікація, клініка, діагностика, сучасні принципи лікування.
119. Септичний шок. Невідкладна допомога.
120. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
121. Методи пригнічення лактації.

#### **Перелік екзаменаційних питань до дисципліни**

1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів.
2. Спеціальний гінекологічний анамнез.
3. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих.
4. Основні спеціальні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою вагінального дзеркала, бімануальне обстеження.
5. Додаткові спеціальні методи обстеження в гінекології.
6. Методи функціональної діагностики стану яєчників.

7. Лабораторні методи дослідження в гінекології: мікроскопія урогенітальних виділень, онкоцитологія, бактеріологічні дослідження, ПЛР, ІФА, патоморфологічні дослідження.
8. Інструментальні методи обстеження в гінекології: зондування порожнини матки, вишкрібання стінок порожнини матки та цервікального каналу, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння.
9. Ендоскопічні методи дослідження в гінекології: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія.
10. Променеві методи дослідження в гінекології: МРТ, КТ, МСГ.
11. Ультразвукові методи дослідження в гінекології: трансвагінальне та трансабдомінальне УЗ дослідження
12. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.
13. Класифікація розладів функцій органів репродуктивної системи (менструальної функції).
14. Аменорея: класифікація, діагностика, тактика лікаря загальної практики при аменореї.
15. Дисфункціональні маткові кровотечі: класифікація
16. Ювенільні маткові кровотечі, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
17. Дисфункціональні кровотечі репродуктивного періоду, етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
18. Дисфункціональні кровотечі періменопаузального періоду: етіологія, клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
19. Дисменорея: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
20. Нейроендокринні синдроми в гінекології: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперпролактинемія, гіперандрогенія. Клініка, сучасні методи діагностики, та принципи лікування.
21. Поняття кісти і пухлини яєчника.
22. Кіста бартолінієвої залози: клініка, діагностика, ускладнення, лікування.
23. Пухлиноподібні утворення яєчників: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики.
24. Доброякісні пухлини яєчників (епітеліальні, пухлини строми статевих органів, ліпідно-клітинні, герміногенні пухлини) - клініка, діагностика, ускладнення, лікування, тактика лікаря загальної практики.
25. Доброякісні пухлини матки: клініка, діагностика, ускладнення, лікування, показання до хірургічного лікування, тактика лікаря загальної практики.
26. Ендометріоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування, тактика лікаря загальної практики, методи реабілітації репродуктивної функції.
27. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
28. Фонові та передракові захворювання шийки матки: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
29. Гіперпластичні процеси ендометрію: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, методи лікування, тактика лікаря загальної практики

30. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.
31. Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів (рак вульви), піхви: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
32. Рак шийки матки: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
33. Рак ендометрію: класифікація, клініка, діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
34. Саркома матки: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
35. Рак яєчників: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
36. Рак маткової труби: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
37. Трофобластичні захворювання: класифікація, клініка, діагностика, ведення і принципи лікування.
38. Поняття мікробіоцинозу піхви.
39. Бактеріальний вагіноз: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
40. Запальні захворювання жіночих статевих органів: класифікація, етіологія, патогенез. Особливості перебігу в різні вікові періоди.
41. Запалення зовнішніх статевих органів та піхви (вульвіт, бартолініт, вагініт): клініка, діагностика, лікування.
42. Запалення внутрішніх статевих органів (ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт): клініка, діагностика, лікування, тактика лікаря загальної практики.
43. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною, тактика лікаря загальної практики.
44. Показання до хірургічного лікування запальних захворювань жіночих статевих органів.
45. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, уреамікоплазмоз, хламідіоз, вірусні ураження) тактика лікаря загальної практики при виявленні захворювань, що передаються статевим шляхом.
46. Генітальний кандидоз: клініка, діагностика, лікування.
47. Генітальний герпес: клініка, діагностика, лікування.
48. Трихомоноз: клініка, діагностика, лікування.
49. Уреаплазмоз: клініка, діагностика, лікування.
50. Хламідіоз: клініка, діагностика, лікування.
51. Гонорея: клініка, діагностика, лікування.
52. Реабілітація жінок, які перенесли запальні захворювання жіночих статевих органів.
53. «Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
54. Апоплексія яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
55. Розрив капсули пухлини яєчника: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
56. Перекрут ніжки пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.



57. Розрив гнійної тубооваріальної пухлини: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
58. Порушення живлення міоматозного вузла: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
59. Травматичні пошкодження статевих органів: клініка, діагностика, тактика лікаря загальної практики, невідкладна допомога.
60. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих, анестезія під час гінекологічних операцій.
61. Реабілітація після гінекологічних втручань.
62. Причини жіночої і чоловічої неплідності. Форми жіночого непліддя.
63. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
64. Принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, сучасні репродуктивні технології).
65. Консультування з питань планування сім'ї: напрямки, переваги, процес консультування.
66. Загальна інформація про методи контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція.
67. Методи розпізнавання фертильності, оцінка пацієнтки.
68. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.
69. Планування сім'ї для людей, що живуть з ВІЛ.

### 13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Проміжні контролю після VII, VIII та IX семестру студенти закінчують заліком.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту після X семестру у період семестрової сесії.

### 14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти.

Нарахування балів за проміжний контроль (залік) проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. **Максимальна кількість балів**, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Результати складання студентом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують проміжний контроль, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення модулю дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість.

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи студента (від 6 до 12 балів).

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова.

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 20 мікропрепаратів або не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

Оцінка за теоретичну частину екзамену здійснюється за шкалою оцінювання згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова:

За 10-бальною шкалою	Бали	За 10-бальною шкалою	Бали
«2»	0	«4»	48
«3-»	38	«4+»	53
«3»	41	«5-»	54
«3+»	44	«5»	57
«4-»	45	«5+»	60

Оцінка за усну складову виставляється під час складання іспиту і конвертується в бали за наступною шкалою:

38-44 бали – оцінка «3»

45-52 бали – оцінка «4»

53-60 бали – оцінка «5»

Бали за підсумковий контроль складають суму балів, отриманих за усну відповідь та передекзаменаційне тестування, і відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, тестування, усну відповідь, сумарну оцінку за іспит, індивідуальні бали та традиційну оцінку викладачі вносять у вертикальну відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та екзамену) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Бали за іспит та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Примірня програма навчальної дисципліни «Мікробіологія, вірусологія, імунологія»
2. Тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної поза аудиторної роботи.
3. Презентації лекцій.
4. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять.
5. Методичні рекомендації для самостійної позааудиторної роботи студентів.
6. Методичні рекомендації для викладачів.
7. Перелік контрольних питань до підсумкових занять з модулів.
8. Тести для контролю засвоєння тем практичних занять.
9. Тести для контролю знань з дисципліни в цілому.
10. Ситуаційні практично-орієнтовані задачі для студентів.
11. Перелік екзаменаційних питань.
12. Екзаменаційні білети.
13. Підручники, навчальні посібники.

## 16. Рекомендована література

### Базова теоретична

1. Айламазян Э.К. Акушерство. Учебник 10-е изд., «ГЭОТАР-Медиа». – 2015. – 768 с.
2. Акушерство та гінекологія у 4-х томах. 1. А: Акуш.: нац. підр. Для мед. ВНЗ IV р.а., 2-ге вид. випр. Затв. МОЗ і МОН //За ред.. проф. В.М. запорожана. – К., «Медицина». – 2017. – 1032 с.
3. Акушерство и гинекология [Текст] / сост. : А. С. Дементьев, И. Ю. Дементьева, С. Ю. Кочетков, Е. Ю. Чепанова. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 992 с. : табл. - (Стандарты медицинской помощи).
4. Акушерство і гінекологія. Татарчук Т.Ф., та ін. Київ: Медицина. – 2013.
5. Гінекологія: керівництво для лікарів / В. К. Ліхачов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 688 с <https://nk.in.ua/pdf/1579r.pdf>
6. Акушерство і гінекологія у 4 т.: національний підручник/ Кол. авт. За ред. акад. НАМН України, проф. В.М.Запорожана.- т.1:Акушерство. К.- ВСВ «Медицина». – 2013. – 1032 с.
7. Акушерство: підруч. / за ред. В. І. Грищенко, М. О. Пцербини. – К., 2012.
8. Астахова О.В. Патогенетичні аспекти лікування безпліддя у жінок репродуктивного віку з оваріоковаріоцеле : дис. ... доктора філософії. Вінниця, 2021. 220 с (рішення зборів кафедри акушерства і гінекології №1 протокол №4 від 28.10.2020)
9. Гінекологія: підручник (за ред. Б. М. Венцківського, Г. К. Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
10. Вдовиченко Ю.П., Татарчук Т.Ф. та ін. Гінекологія дитячого і підліткового віку. Київ: Медицина. – 2012
11. Гинекология : учебник / под ред. Г. М. Савельевой, В. Г. Бреусенко. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 432 с. : ил.
12. Глазкова, О. Л. Предоперационная подготовка и послеоперационное ведение больных в гинекологической клинике /О. Л. Глазкова, Р. Э. Кузнецов [и др.]; подред. Н. М. Подзолковой. — Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 192 с.
13. Гинекология: национальное руководство / под ред. Г. М. Савельевой, Г. Т. Сухих, В. Н. Серова, В. Е. Радзинского, И. Б. Манухина. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 1008 с.
14. Дуда, В. И. Акушерство [Текст] : учебник / В. И. Дуда. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2017. - 708 с. : ил. - (Медицина).
15. Акушерство и гинекология [Текст] / сост. : А. С. Дементьев, И. Ю. Дементьева, С. Ю. Кочетков, Е. Ю. Чепанова. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 992 с. : табл. - (Стандарты медицинской помощи).
16. Стандарты повышения качества медицинской помощи, оказываемой матерям и новорожденным в лечебных учреждениях [Текст] / В. Daelmans [и др.]. - Женева : Всемирная организация здравоохранения, 2018. - 89 с.
17. Капительный, В. А. Акушерство и гинекология [Текст] : практические навыки и умения с фантомным курсом : учебное пособие / В. А. Капительный, М. В. Беришвили, А. В. Мурашко. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 400 с. : ил.

18. Костюк І.Ю. Прогнозування, діагностика та профілактика синдрому гіперактивного сечового міхура у вагітних жінок різних соматотипів : дис. ... доктора філософії. Вінниця, 2019. 205 с (рішення зборів кафедри акушерства і гінекології №1 протокол №2 від 28.09.2018)
19. Кучеренко О.М. Прогнозування аномальних маткових кровотеч у дівчат пубертатного віку різних соматотипів : дис. ... канд. мед. наук. Вінниця, 2017. 195 с (рішення зборів кафедри акушерства і гінекології №1 протокол №10 від 28.04.2016)
20. Неотложные состояния в акушерстве и гинекологии [Текст] : диагностика и лечение / под ред. М. Пирлман, Дж. Тинтинелли, П. Дин ; пер. с англ. П. И. Медведевой, А. А. Митрохина ; под общ. ред. М. А. Курцера. - Москва : БИНОМ, 2018. - 499 с. : ил.
21. Руководство по амбулаторно-поликлинической помощи в акушерстве и гинекологии [Текст] / под ред. В. Н. Серова, Г. Т. Сухих, В. Н. Прилепской [и др.]. - 3-е изд., перераб. и доп. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 1136 с.
22. Тапильская, Н. И. Ведение беременности ранних сроков, наступившей в результате протоколов ВРТ : руководство для врачей / Н. И. Тапильская, И. Ю. Коган, А. М. Гзгзян. — Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 144 с. : ил.
23. Квинан, Джон Т. Беременность высокого риска: протоколы, основанные на доказательной медицине / Джон Т. Квинан, Кэтрин И. Спонг, Чарльз Дж. Локвуд ; пер. с англ. под ред. А. Д. Макацарии, В. О. Бицадзе. — Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 560 с.: ил.
24. Obstetrics and Gynecology : in 2 vol. : textbook. Vol. 1. Obstetrics / V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina, B.M. Ventskiivskyi et al. ; edited by V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina. — 2nd edition. — K. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 392 p.
25. Ambulatory Gynecology. John V. Knaus, Marko J. Jachtowycz, Allan A. Adajar, Teresa Tam. Springer-Verlag New York, 2018. — 425 p.: 16 b/w illustrations, 34 illustrations in colour
26. Obstetrics&Gynecology: in 2 vol.: textbook / V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina, L.B.Markinetal.; edited by V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina/- 2ndedition. — K.: AUS Medicine Publishing, 2018. — 352 p.
27. Emergencies in obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Medvyedyeva, O.Matviyenko. — Lviv: ЗУКЦ, 2018. — 160 p.

#### Допоміжна

1. Некрасова Е.С. Пренатальная диагностика при многоплодной беременности //Видар-м. — 2019. — 224 с.
2. Дамиров М.В. Внематочная беременность // Бином. — 2019. — 240 с.
3. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.) // Книга II Гінекологія. - К. Медицина, 2011.- 375 с.
4. Мала студентська енциклопедія з акушерства і гінекології / Маркін Л.Б., Шахова О.В., Жемела О.М. та співавт. — Посвіт: 2014. — 203 с.
5. Шехтман М.М Руководство по экстрагенитальной патологии у беременных.- М.:триада-Х,2010.- 812с.
6. Сучасні аспекти планування сім'ї. Г.М. Адамова, О.А. Бондаренко, Н.Г. Гойда та ін.. Посібник. — К., 2012. — 320 с.

7. Планування сім'ї: навч. посіб. /за ред. Н. Я. Жилки, І. Б. Вовк. – 3-є вид., доп. – К., 2010. – 300 с.

## **17. Інформаційні ресурси**

### **Загальні (україномовні):**

Електронна адреса сайту університету: <http://vnm.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnm.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

### **Загальні (англомовні):**

Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics> Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>

British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/> Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>

Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>

### **Сайти акушерсько-гінекологічної спрямованості:**

Електронні протоколи МОЗ України:

- [medstandart.net/browse/229](http://medstandart.net/browse/229) – Методичні рекомендації щодо організації надання амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги.
- [medstandart.net/browse/230](http://medstandart.net/browse/230) – Нормативи надання медичної допомоги жіночому населенню за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» в умовах амбулаторно-поліклінічних лікувальних закладів.
- [medstandart.net/browse/231](http://medstandart.net/browse/231) – Спостереження за перебігом нормальної вагітності.
- [medstandart.net/browse/232](http://medstandart.net/browse/232) – Ускладнення під час вагітності. Гестози вагітних.
- [medstandart.net/browse/233](http://medstandart.net/browse/233) – Кровотечі в ранні терміни вагітності.
- [medstandart.net/browse/237](http://medstandart.net/browse/237) – Аномалії кісткового тазу та статевих органів.
- [medstandart.net/browse/238](http://medstandart.net/browse/238) – Патологія плаценти, ПФПН.
- [medstandart.net/browse/244](http://medstandart.net/browse/244) – Цукровий діабет і вагітність.
- [medstandart.net/browse/245](http://medstandart.net/browse/245) – Інфекції нирок при вагітності.
- [medstandart.net/browse/249](http://medstandart.net/browse/249) – Патологічні стани плода (гіпоксія або резус-конфлікт, СЗРП, крупний плід, інші імуноконфлікти).
- [medstandart.net/browse/252](http://medstandart.net/browse/252) – Запальні процеси жіночих статевих органів та ЗПСШ. Сальпінгіт та оофорит.

Стандарти надання невідкладної допомоги з акушерства та гінекології [medicine.medscape.com](http://medicine.medscape.com)